

KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

ÜNİTE / TEMA	KONU (İÇERİK ÇERÇEVESİ)	ÖĞRENME ÇIKTILARI	SENARYOYA GÖRE SORU SAYISI			
			1	2	3	4
1. ÜNİTE FELSEFENİN DOĞASI	- Felsefenin Anlamı - Felsefi Düşüncenin Özellikleri - Felsefi Düşüncenin Gelişimi - Felsefi Sorunun Temel Özellikleri - Felsefenin Diğer Alanlarla İlişkisi - Felsefenin Bireysel ve Toplumsal İşlevi	FEL.10.1.1. Felsefenin anlamını, gelişim sürecini ve işlevini sorgulayabilme	2	3	3	3
2. ÜNİTE FELSEFE, MANTIK VE ARGÜMANTASYON	Düşünme ve Dil İlişkisi	FEL.10.2.1. Düşünme ve dil ilişkisini yapılandırabilme	2	1	1	2
	- Mantık ve Argümantasyonun Temel Kavramları - Argümantasyon Yapısı	FEL.10.2.2. Mantığın temel kavramlarını ve argümantasyon sürecini yorumlayabilme	2	1	2	2
3. ÜNİTE VARLIK FELSEFESİ	- Varlık Felsefesinin Konusu ve Temel Kavramları - Varlık Felsefesinin Temel Problemleri (Varlığın Var Olup Olmadığı, Varlığın Ne Olduğu)	FEL.10.3.1. Varlık felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme	-	-	-	-
4. ÜNİTE BİLGİ FELSEFESİ	- Bilgi Felsefesinin Konusu ve Temel Kavramları - Bilgi Felsefesinin Temel Problemleri (Bilginin İmkânı, Kaynağı ve Doğruluk Ölçütleri)	FEL.10.4.1. Bilgi felsefesinin konusunu, kavramlarını ve problemlerini muhakeme edebilme	-	-	-	-
TOPLAM SORU SAYISI			6	5	6	7

Erdal Aydemir
Felsefe Öğretmeni

Ceren Toker
Felsefe Öğretmeni

... / ... / 2026

UYGUNDUR
Fırat Esen
Okul Müdürü

2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 10.SINIF FELSEFE DERSİ
1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI SORULARI

Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

1. SENARYO

1) Görseldeki arayışı ve “Felsefede önemli olan varış noktası değil, yolculuğun kendisidir” sözünü dikkate alarak **felsefenin ne olduğunu** kısaca açıklayınız.

ÖRNEK OLAY

Bir felsefe kulübü, “Adalet nedir?” sorusu için pano hazırlar. Öğrenciler geçmiş düşünürlerin görüşlerini inceler ve bu birikime kendi katkılarını ekleyerek adalet anlayışlarını geliştirir.

2) Bu örnek olayda felsefi düşüncenin hangi özelliği öne çıkmaktadır? Kısaca açıklayınız.

Sevgi:

“Kelimelere sahip değilsek dünyayı zihnimizde şekillendiremeyiz; yani dilimiz bittiğinde düşüncemiz de biter.”

Kübra:

“Ben zihnimde karmaşık bir icadı tamamen tasarlayabilirim; kelimelere sadece bu icadı başkalarına anlatmak için son aşamada ihtiyaç duyarım.”

3) Sevgi ve Kübra’nın ifadeleri, düşünme ve dil ilişkisine dair hangi felsefi görüşleri temsil etmektedir? Kısaca yazınız.

Aren ile Arya hafta sonu buluşmak için mesajlaştı. Aren, 'Akşamüstü buluşalım.' diye yazdı. Bu ifadeyle saat 16.00 civarını kastettiği için buluşma yerine erken geldi. Arya ise 'akşamüstü' sözünü güneş batmaya yakın bir zaman olarak yorumladı ve daha geç geldi. Saat konusundaki yanlış anlaşılmayı konuştular.

AREN

'Ben akşamüstü derken saat 16.00 civarını kastetmiştim. Kelimelerin anlamı, onları kullanan kişiye bağlıdır.'

ARYA

'Herkes aynı sözcüğe kendi istediği anlamı verirse birbirimizi anlamak zorlaşır. İletişim için ortak anlamlar ve bağlam gerekir.'

4) Bu parçaya göre herkesin sözcüklere kendi istediği anlamı yüklemesi iletişimde nasıl bir soruna yol açar? Gerekçenizle açıklayınız.

Bir futbol takımının şampiyon olabilmesi için oyuncuların kendi aralarında kusursuz bir uyumla çalışması, antrenörün taktiklerine harfiyen uyması ve herkesin bireysel çıkarlarından çok ortak hedefe odaklanması gerekir. Tarihteki başarılı tüm takımların sırrı bu ekip ruhudur. Bir şirket de yapısal olarak tıpkı bir futbol takımı gibidir. Eğer yeni kurduğumuz bu şirkette de çalışanlarımız birbiriyle uyumlu hareket eder, yöneticilerin stratejilerine güvenir ve şirketin genel hedefine odaklanırlarsa, şirketimiz de kesinlikle kendi sektörünün şampiyonu (lideri) olacaktır.

5) Metinde geçen akıl yürütmeyi, savunulan argümanı ve argümanın tutarlılığını değerlendiriniz.

- A) Metinde kullanılan akıl yürütme türü:
- B) Metinde savunulan argüman:
- C) Metinde savunulan argümanın tutarlılığı ile ilgili değerlendirme:

SOKAK RÖPORTAJI

MUHABİR

"Sizce yerli üretim elektrikli otomobiller ülke ekonomisine ve teknolojiye yeterli katkıyı sağlıyor mu?"

VATANDAŞ

"Hiç sanmıyorum, çünkü geçen gün mahallemizdeki tamirci Niyazi Usta 'Bunların motoru tamamen göz boyama, üç güne bozulur' dedi. Niyazi Usta bu mahallenin en eski esnafı, ondan iyisi mi bilecek?"

6) Vatandaşın argümanında düştüğü safsata türü nedir? Bu safsataya düşülmesinin temel gerekçesini (neden mantıksal bir hata olduğunu) açıklayınız.

CEVAPLAR

1) Görseldeki arayışı ve “Felsefede önemli olan varış noktası değil, yolculuğun kendisidir” sözünü dikkate alarak **felsefenin ne olduğunu** kısaca açıklayınız.

Bu söz, felsefenin kesin sonuçlara ulaşmaktan çok, düşünme sürecinin kendisine değer verdiğini ifade eder. Felsefede amaç, tek ve değişmez doğrular bulmak değildir; asıl amaç sorgulamak, anlamaya çalışmak ve düşünsel bir farkındalık kazanmaktır. Çünkü felsefi düşünce, insanı sürekli araştırmaya, merak etmeye ve eleştirel bakmaya yönlendirir. Bu nedenle felsefe, yaşam hakkında “hazır cevaplar” sunmaz; aksine insana kendi aklıyla hakikati arama cesareti verir. Bu söz, felsefenin dinamik, bitmeyen ve insanı geliştiren bir düşünme yolculuğu olduğunu vurgulamaktadır.

ÖRNEK OLAY

Bir felsefe kulübü, “Adalet nedir?” sorusu için pano hazırlar. Öğrenciler geçmiş düşünürlerin görüşlerini inceler ve bu birikime kendi katkılarını ekleyerek adalet anlayışlarını geliştirir.

2) Bu örnek olayda felsefi düşüncenin hangi özelliği öne çıkmaktadır? Kısaca açıklayınız.

YIĞILIMLI İLERLEME

Felsefede önceki fikirler tamamen terk edilmez; aksine her yeni düşünce, geçmişteki fikirlerin üzerine eklenerek zenginleşir. Öğrencilerin geçmiş filozofların fikirlerini bir araya getirip incelemesi ve bu birikime kendi görüşlerini ekleyerek yeni bir adalet anlayışı geliştirmesi, felsefi düşüncenin tarihsel süreçte reddedilip atılmadan, üst üste yığılarak ve birikerek zenginleştiğini gösterir.

3) Sevgi ve Kübra'nın ifadeleri, düşünme ve dil ilişkisine dair hangi felsefi görüşleri temsil etmektedir? Kısaca yazınız.

- Sevgi'nin Temsil Ettiği Görüş (Dil düşüncüyü belirler): Düşüncenin ancak dilin sınırları ve imkânları dâhilinde var olabileceğini savunan görüştür. Bu yaklaşıma göre kavramlar (kelimeler) olmadan anlamlı bir zihinsel faaliyet gerçekleşemez; dil düşüncenin kurucusu ve sınırlandırıcısıdır.
- Kübra'nın Temsil Ettiği Görüş (Düşünce dilden bağımsızdır): Düşüncenin dilden önce geldiğini ve ondan bağımsız olarak zihinde üretilebileceğini savunan görüştür. Bu yaklaşıma göre zihin karmaşık fikirleri dilden bağımsız tasarlar; dil ise yalnızca üretilmiş bu düşünceleri dışa vurmak ve başkalarına aktarmak için kullanılan son aşamadaki bir iletişim aracıdır.

Aren ile Arya hafta sonu buluşmak için mesajlaştı. Aren, 'Akşamüstü buluşalım.' diye yazdı. Bu ifadeyle saat 16.00 civarını kastettiği için buluşma yerine erken geldi. Arya ise 'akşamüstü' sözünü güneş batmaya yakın bir zaman olarak yorumladı ve daha geç geldi. Saat konusundaki yanlış anlaşılmayı konuştular.

AREN

'Ben akşamüstü derken saat 16.00 civarını kastetmişim. Kelimelerin anlamı, onları kullanan kişiye bağlıdır.'

ARYA

'Herkes aynı sözcüğe kendi istediği anlamı verirse birbirimizi anlamak zorlaşır. İletişim için ortak anlamlar ve bağlam gerekir.'

4) Bu parçaya göre herkesin sözcüklere kendi istediği anlamı yüklemesi iletişimde nasıl bir soruna yol açar? Gerekçenizle açıklayınız.

Bu parçaya göre herkesin sözcüklere kendi istediği (öznel) anlamı yüklemesi, bireyler arasında yanlış anlaşılmalara ve iletişimin kopmasına yol açar.

Gerekçesi: Sağlıklı bir iletişimin kurulabilmesi için dili kullanan kişilerin kelimeler üzerinde uzlaşmış olması, yani ortak anlamlar ve ortak bir bağlam kullanması gerekir. Metindeki "akşamüstü" örneğinde görüldüğü gibi, eğer kelimelerin anlamı yalnızca onları kullanan kişiye bağlı olursa (Aren'in tutumu), ortak bir dil zemini ortadan kalkar. Ortak kavramsal uzlaşının (Arya'nın vurguladığı zemin) olmadığı bir durumda ise, göndericinin ilettiği mesaj alıcı tarafından farklı yorumlanır ve tarafların birbirini doğru anlaması imkânsız hâle gelir.

Bir futbol takımının şampiyon olabilmesi için oyuncuların kendi aralarında kusursuz bir uyumla çalışması, antrenörün taktiklerine harfiyen uyması ve herkesin bireysel çıkarlarından çok ortak hedefe odaklanması gerekir. Tarihteki başarılı tüm takımların sırrı bu ekip ruhudur. Bir şirket de yapısal olarak tıpkı bir futbol takımı gibidir. Eğer yeni kurduğumuz bu şirkette de çalışanlarımız birbiriyle uyumlu hareket eder, yöneticilerin stratejilerine güvenir ve şirketin genel hedefine odaklanırlarsa, şirketimiz de kesinlikle kendi sektörünün şampiyonu (lideri) olacaktır.

5) Metinde geçen akıl yürütmeyi, savunulan argümanı ve argümanın tutarlılığını değerlendiriniz.

A) Metinde kullanılan akıl yürütme türü:

Analoji (benzetme) yoluyla akıl yürütme.

B) Metinde savunulan argüman:

Bir futbol takımını şampiyonluğa taşıyan ekip ruhu, uyumlu çalışma ve ortak hedefe odaklanma gibi temel unsurlar, yapısal olarak ona benzeyen bir şirkette de hayata geçirilirse, o şirketi kendi sektörünün lideri (şampiyonu) yapar.

C) Tutarlılık değerlendirmesi:

Argümanda açık bir çelişki yoktur, tutarlıdır. Ancak futbol takımı ile şirket arasındaki benzerlik, şirketin kesinlikle sektör lideri olacağını kanıtlamaz. Rekabet ve piyasa koşulları gibi başka etkenler de başarıyı belirler. Bu nedenle argümanın sonucu yeterince güçlü biçimde temellendirilmemiştir.

SOKAK RÖPORTAJI

MUHABİR

"Sizce yerli üretim elektrikli otomobiller ülke ekonomisine ve teknolojiye yeterli katkıyı sağlıyor mu?"

VATANDAŞ

"Hiç sanmıyorum, çünkü geçen gün mahallemizdeki tamirci Niyazi Usta 'Bunların motoru tamamen göz boyama, üç güne bozulur' dedi. Niyazi Usta bu mahallenin en eski esnafı, ondan iyisi mi bilecek?"

6) Vatandaşın argümanında düştüğü safsata türü nedir? Bu safsataya düşülmesinin temel gerekçesini (neden mantıksal bir hata olduğunu) açıklayınız.

Safsata türü: Otoriteye başvurma safsatası.

Gerekçesi: Mantıklı ve geçerli bir argüman kurarken, öne sürülen iddiaların nesnel verilere veya doğrudan o alanın yetkin uzmanlarının görüşlerine dayanması gerekir. Bu örnekte vatandaş; elektrikli otomobillerin ileri teknolojisi ve ülke ekonomisine katkısı gibi spesifik, modern bir konuyu değerlendirirken, nesnel bir kanıt sunmak yerine geleneksel bir mahalle tamircisinin (Niyazi Usta) sözünü mutlak doğru olarak kabul etmiştir. Niyazi Usta, mahallenin en eski esnafı ve muhtemelen içten yanmalı motorlar konusunda tecrübeli olsa da yeni nesil elektrikli araç mühendisliği veya makroekonomi alanında geçerli bir otorite değildir. İddianın kendi içeriği ve kanıtları tartışılmadan, yalnızca saygı duyulan ancak konuyla ilgisiz bir kişinin unvanına ("en eski esnaf" olmasına) sığınıldığı için mantıksal bir hataya düşülmüştür.